

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33511
Nom: Antropologia social
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau Treball Social	Facultat de Ciències Socials	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau Treball Social	Antropologia	BÀSICA

COORDINACIÓ

VICENTE RABANAQUE MARIA TERESA

RESUM

L'assignatura introdueix l'estudiantat en la disciplina antropològica, l'especificitat de la qual s'origina a partir de l'estudi de les societats no occidentals considerades, en el seu moment, primitives. Aquest origen té unes conseqüències epistemològiques i metodològiques determinants tant en la forma com l'antropologia enfoca les societats modernes com pel que fa al seu objecte prioritari d'estudi: la diversitat de les societats i cultures humanes. Aquesta especificitat configura el complement bàsic de l'assignatura al conjunt del mòdul.

grave;dul.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No n'hi ha cap.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1311 - Grau Treball Social

Aplicar estratègies d'intervenció en treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per a ajudar-los en la presa de decisions fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos.

Conèixer els mètodes i models de treball social per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats segons les necessitats i circumstàncies que tinguen.

Demostrar competència professional en l'exercici del treball social.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.

Identificar els coneixements disciplinars necessaris per a l'anàlisi de la societat contemporània, l'estructura i la dinàmica d'aquesta, entre els quals s'inclou la complexitat dels fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Valorar les necessitats i opcions possibles per a orientar una estratègia d'intervenció des del treball social.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Què és l'antropologia social?

Antropologia social: origen i concepte. Naturalesa, cultura i societat. La perspectiva antropològica: holisme, comparació i etnografia

2. Etnografia com a treball de camp

Teoria i pràctica del treball de camp etnogràfic. Instruments de recerca etnogràfica. Interpretació, descripció i anàlisi. Emic i etic.

3. Creences i valors

Creences i valors: la construcció social de la realitat. Senyals i símbols. Mites i rituals. Ordre i desordre. El sagrat i el profà. Màgia, ciència i religió.

4. Parentiu i família

La naturalesa del parentiu. Parentiu, filiació i aliança. Unitat domèstica, família i matrimoni. El parentiu a les societats que no estan organitzades al voltant del parentiu.

5. Poder i organització política

Poder, coerció i consens; legitimitat i autoritat. L'organització política: sistemes centralitzats i sistemes descentralitzats. L'anàlisi antropològica de la pràctica política. Poder i desigualtat: gènere, edat, etnicitat, classe i casta.

6. L'organització econòmica

Les/els antropòlegs i l'economia. Modes d'organització i organització productiva. Reciprocitat, redistribució i intercanvi. De les societats de subsistència a la societat de consum. Globalització, capitalisme i mercantilització.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	18,00
Estudi i treball autònom	28,00
Preparació de classes	25,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	4,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

- Lliçó magistral participativa
- Debats i discussions participatives

- Activitats de tipus expositiu: exposicions : exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs
- Activitats pràctiques: *role-playing*, resolució de casos, aplicacions informàtiques, tallers
- Treball col·lectiu/ treball en equip dels estudiants i estudiantes
- Elaboració de mapes conceptuals i quadres sinòptics
- Tutorització individual, grupal i/o virtual
; individual, grupal i/o virtual

AVALUACIÓ

Sistema d'avaluació de l'assignatura

NO HI HA DIFERÈNCIA ENTRE LA PRIMERA I SEGONA CONVOCATÒRIA

- Prova escrita de resposta oberta per comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat de aplicació, l'anàlisi i la creativitat. Ponderació entre 0.0 i 60.0
- Avaluació de mapes conceptuals per afavorir la construcció del coneixement. Ponderació entre 0.0 i 9.0. SE ESPECIFICARÀ EL PERCENTATGE DE LA MATÈRIA QUE SERÀ RECUPERABLE I EL QUE NO SERÀ RECUPERABLE.
- Avaluació d'instruments de registre elaborat per els estudiants sobre aprenentatges complexos i competències bàsiques, generals i específiques. Ponderació entre 0.0 i 15.0
- Avaluació de supòsits pràctics en que els estudiants i els estudiantes mostren l'adquisició de competències en relació amb la resolució de problemes, el treball col·laboratiu i la capacitat d'anàlisi. AQUESTA ACTIVITAT CONTINUA NO ES RECUPERABLE Ponderació entre 0.0 i 16.0

A l'inici de les classes el professorat especificarà el percentatge de cadascuna de les pràctiques a realitzar Cal tenir

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

oacute; i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

BIBLIOGRAFIA

- Augé, M. i Colleyn, J.P. (2005): *¿Qué es la antropología?*, Barcelona, Paidós.
- Barfield, T. (ed.) (2001): *Diccionario de Antropología*, Barcelona, Edicions Bellaterra.

- Beattie, J. (1986): *Otras culturas*, México, FCE.
- BEAUD, Stéphane (2018). El uso de la entrevista en las ciencias sociales. En defensa de la "entrevista etnográfica". *Revista colombiana de antropología*, 54(1), pp. 175-218.
- BOHANNAN, Paul (2010). *Para raros, nosotros. Introducción a la antropología cultural*. Madrid: Akal.
- DÍAZ DE RADA, Ángel (2011). *El taller del etnógrafo. Materiales y herramientas de investigación en Etnografía*. Madrid: UNED.
- Gómez Pérez, R. (2001): *Iguales y distintos. Introducción a la antropología cultural*, Madrid, Ediciones Internacionales Universitarias.
- GUBER, Rosana (2015). *La etnografía: método, campo y reflexividad*. Ciudad de México: Siglo XXI.
- GUBER, Rosana (2005). *El salvaje metropolitano. Reconstrucción del conocimiento social en el trabajo de campo*. Barcelona: Paidós.
- Menéndez, E.L. (2002): *La parte negada de la cultura. Relativismo, diferencias y racismo*, Barcelona, Edicions Bellaterra.
- Miller, B. (2010): *Antropología Cultural*, Madrid, Pearson-UNED.
- Pujadas, J. J. (coord.), D. Comas d'Argemir i J. Roca (2004): *Etnografía*, Barcelona, Edicions de la UOC.
- Sanmartín, R. (2003): *Observar, escuchar, comparar, escribir. La práctica de la investigación cualitativa*, Barcelona, Ariel.
- Alcázar Campos, A y Espinosa Spínola, M (2014). ¿Por qué es importante la etnografía para el Trabajo Social? Algunas reflexiones para el debate. *Humanismo y Trabajo Social* 13-14, 335-347.
- Bohannan, P. i Glazer, M. (eds.) (1993): *Antropología: lecturas*, México, McGraw-Hill.

- Díaz de Rada, A. (2010): *Cultura, antropología y otras tonterías*, Madrid, Trotta
  - Gledhill, J. (1999): *El poder y sus disfraces*, Bellaterra, Barcelona
  - Gómez Crespo, P. (1993): *Comprar y vender*, Madrid, Eudema.
  - Llobera, J. (comp.) (1975): *La antropología como ciencia*, Barcelona, Anagrama
  - Llobera, J. R. (comp.) (1982): *Antropología política*, Barcelona, Anagrama.
  - JOCILES RUBIO, María Isabel (2018). La observación participante en el estudio etnográfico de las prácticas sociales. *Revista Colombiana de Antropología*, 54(1), pp. 121-150.
- JOCILES RUBIO, María Isabel (2016). La observación participante: ¿consiste en hablar con ¿informantes? *Quaderns-e de l'Institut Català d'Antropologia*, 21 (1), pp. 113-124.
- KAWULICH, Barbara B. (2005). La observación participante como método de recolección de datos. *Forum Qualitative Social Research*, 6(2), art. 43.
- MORENO FELIU, Paz (2014). *De lo lejano a lo próximo. Un viaje por la Antropología y sus encrucijadas*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces.
- PÉREZ GALÁN, Beatriz y PORADA, Katarzyna (2024). *Antropología y diversidad cultural. Lecturas clásicas y contemporáneas*. Madrid: UNED.
  - PIÑEIRO AGUIAR, Eleder (2015). Observación participante: una introducción. *Revista San Gregorio*, nº Especial 1, pp. 80-89.
  - Prat, J., i Martínez, A., (1994): *Ensayos de Antropología Cultural*. Barcelona; Ariel.
  - Reducindo, I., Rivera, L. R., Rivera, J., Olvera, M.A. (2017) Integración de plataforma LMS y algoritmo de código abierto para detección y prevención de plagio en Educación Superior. *Revista General de Información y Documentación* 27 (2), 299-315. <https://revistas.ucm.es/index.php/RGID/issue/view/3197>
  - RESTREPO, Eduardo (2018). *Etnografía. Alcances, técnicas y éticas*. Lima: Fondo Editorial de la Universidad Nacional Mayor de San Marcos.
  - SANMARTÍN ARCE, Ricardo (2000). *La entrevista en el trabajo de campo*. *Revista de antropología social*, nº 9, pp. 105-126.
  - San Román, T., A. González i J. Grau (2003): *Las relaciones de parentesco*, Barcelona, Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.
  - Sarriá, J. F. y De Francisco, J. C. (2018). Ciberplagio académico: un tema de importancia. *Lite ¡A tu alcance!*, 68, 4-12. <https://es.calameo.com/read/00557874303bfa3c48182> -Vale de Almeida, M (2021). ¿Qué hacer? La antropología ante la reacción contemporánea. *AIBR-Revista de Antropología Iberoamericana* 16 (2), 237-24

- VALLES, Miguel S (2007). *Entrevistas cualitativas*. Madrid: CIS.
- Velasco, H (comp.) (2010). *Lecturas de Antropología Social y Cultural. La Cultura y las Culturas*. Madrid: UNED